

FOTODOCUMENT

RUIMTEVAARTFANTASIEËN

DROMEN OVER DE RUIMTE, TEGEN DE VERVELING

NET ALS OP
MARS
Mars Desert
Research Station
#2, Mars Society,
San Rafael Swell,
Utah, VS, 2008

FOTO'S VINCENT FOURNIER

De tijd van de grote dromen over de mens in de ruimte lijkt voorbij. Fotograaf Vincent Fournier laat zien HOE DE RUIMTEVAART VERDER GAAT, in de hoop dat zijn beelden onze fantasie over de toekomst aanwakkeren. Mensen moeten visionair zijn, willen ze zich niet doodvervelen.

Fotograaf Vincent Fournier (44) is altijd met de toekomst bezig. Hij is gefascineerd door technologie, vooral de samenwerking met de beeldingskracht van de mens. De mens fantaseert het schijnbaar onmogelijke, de wetenschapper probeert het mogelijk te maken. En omgekeerd, want sommige vondsten krijgen pas echt betekenis door de toepassing in de praktijk. Zonder fantasie gebeurt er weinig, meent Fournier. En je hebt iemand nodig die je daartoe uitdaagt. Op 25 mei 1961 zei president John F. Kennedy tot het Amerikaanse Congres dat de VS zich ten doel moest stellen ‘een mens op de maan te laten landen en hem veilig terug te brengen naar de aarde’ voor het einde van het decennium. Toegegeven, hij verkocht deze droom eigenlijk ook als nachtmerrie: de wapenwedloop met de Sovjets verplaatste zich naar de ruimte. Maar wie daar even niet aan dacht, raakte toch vooral betoverd door de stoutmoedigheid van dit voornemen dat ons op 20 juli 1969 voor het zwart-wittoestel gekluisterd hield. ‘Toen we de eerste beelden zagen van de aarde gezien vanaf de maan,’ schrijft Fournier, ‘was dat een definitief kantelpunt dat ons bewustzijn van onszelf en onze planeet voorgoed wijzigde.’

NIEUWE PERSPECTIEVEN
Het leek ook het begin van een avontuurlijk vervolgverhaal waarin wij het heelal verder zouden verkennen en, wie weet, andere vormen van leven zouden vinden. Dat gebeurt ook, maar volgens Fournier missen wij nu visionaire toekomstbeelden. ‘Ik denk dat we alleen nog geïnteresseerd zijn in het hier en nu. Misschien zijn we ergens teleurgesteld geraakt. Maar wij moeten die droommachine weer op gang zien te brengen. Je de toekomst proberen voor te stellen, levert nieuwe perspectieven op.’

Het alternatief is volgens hem ‘verschrikkelijk’ verving. In zijn *Space Project* laat hij zien hoe de ruimtevaart verder gaat – wij dromen er misschien niet meer echt over, maar het is er wel. Hij fotografeerde in het Russische opleidingscentrum voor kosmonauten in ‘Sterrenstad’ even buiten Moskou; op de oudste en grootste lanceerbasis in de voormalige Sovjet-Unie, nu in Kazachstan; bij de Amerikaanse evenknie op Cape Canaveral; het Franse commerciële satellietcentrum in Guyana; de ruimtetelescopen in Chili, in het zuiden van de VS en op Spitsbergen; in de Rode Woestijn in de Amerikaanse staat Utah, waar de condities op Mars worden nagebootst. Bij sommige beelden, zoals bij de kosmonaut voor het bloemetjesbehang in Sterrenstad, lijkt je terug te gaan in de tijd, als in een oude sf-film, bij andere blik je ver vooruit naar een nog te bereiken al dan niet utopisch moment (Mars!). Fournier filmt niet, maar het bevroren beeld roept associaties op met sommige films. In zijn werk laat hij zich inspireren door de cinema en vooral de sciencefictionfilms van Stanley Kubrick (*2001: a Space Odyssey*) en Andrej Tarkovsky (*Solaris*). Hij houdt van de poëzie in hun ruimtevaartdrama’s. Maar ook van de absurdistische humor van Jacques Tati en de futuristische horror van David Cronenberg. Eerder maakte hij reeksen over de mens en de robot, over nieuwe diersoorten gebaseerd op synthetische biologie, bloemen gemaakt van kunstvles en de stad Brasilia, ontworpen vanuit een utopistische fantasie die nu geschiedenis is. Fournier: ‘Mijn foto’s stellen vragen over de wereld om ons heen door schimmige, onwaarschijnlijke en soms inconsistente situaties te scheppen, altijd op de grens van serieuze geschiedenis en kinderdromen.’

In galerie Ravestijn, Westerdoksdijk 603-A in Amsterdam, is het werk van Fournier te zien tot 31 oktober.

BLOEMETJESBEHANG Generaal Boris V., Yuri Gagarin Cosmonaut Training Centrum, Sterrenstad, Zvioletnyi Gorodok, Rusland, 2007

VRACHT-SCHIP

Clean room,
Arianespace,
Guiana Space
Center, Kourou,
Frans-Guyana,
2011

ALS IN EEN KUBRICK

S1B clean room,
Arianespace,
Guiana Space
Center, Kourou,
Frans-Guyana,
2011

IN DE OPSLAG

Ruimtepak en
een stoel uit
een Sojoez-
raket in een
magazijn in
Londen, 2009

RUIMTE-VAARTPOËZIE

Arianespace,
Guiana Space
Center, Kourou,
Frans-Guyana,
2007

**STERREN
KIJKEN**

Kjell Henriksen
Observatorium,
Adventdalen,
Spitsbergen
eiland, Noor-
wegen, 2010

